

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

88. De vestiendo paupere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

De vestiendo paupere.

PUNCTUM LXXXVIII.

Gen. 3.
Pauperes de-
sire Deos ab
origine mundi
docuit.

Ezech. 18.

Iob. 31. 19.

D. Gregor.
ibid.

Hebr.

Sept.
Tigurina.

Orig.
Iob affluens
multis, ut
multos sattu-
raret, ac ve-
stiret.

Charitatem hanc primò Deus ipse, dum primos vestivit parentes, qui se ipsos nudaverant, exercere dignatus est. Quàm hæc placeat Deo, quam ve Deus huic cumulatè retribuat, dictum est per Prophetam: *Si nudum operuerit vestimento, vita vivet ait Dominus.* Magna certè, sed fidelis promissio.

Hinc Iob: *Si desperi pereuntem, eò quòd non habuerit indumentum, & absque operimento pauperem.* Verè dicit, *pereuntem*; quia frigus solum necare potest: Ego talem, inquit Iob, Dei gratia nõ sprevi. D. Gregor. legit: *Si vidi pereuntem*; hoc est, si non statim ac vidi, cucurri post eum, domi recepi, ac operui: nec nudum solummodo terræ meæ, sed peregrinum. *Si vidi prateruntem.* Ignoro ergo proximo, ait Gregor. miserum se indicat, quem prateruntem vocat: quia apud piam mentem plus natura valet, quàm notitia Hebr. sic: *Si videbo prateruntem*; hoc est, si quem semel nudum vidi, nudum amplius non videbo; q. d. quotannis vestiam, nec patiar confici nuditate. O eximiam viri charitatem! non expectabat hyemis rigorem: non expectabat tremorem, & clamorem nudorum; sed statim ac eos videbat, vestibus operiebat. O pietatem Christiano dignam, ante Christi Evangelium exercitam! Sed quæso, ubi? *In terra Hus.* Si non benedixerunt mihi latera ejus. Synecdoche, pars pro toto. Hinc Septuag. *humeri*, & Tigurina, *femora* transtulerunt, quod à capite ad pedes vestiret. Si non benedixerunt mihi latera ejus, & de velleribus ovium menarum calefactus est. Ubi Origen. Ad ejus, inquit, tonsuram ovium, omnium pauperum scapula: calefactæ sunt, ob hoc enim & istam multitudinem pecorum nutrit, & maximam agriculturam exercuit, ut plurimis impetraret, ut plurimis beneficeret, non propter os suum tantum, sed

Speranza Scriptura selecta.

A ut multos esurientes saturaret, atque plurimos nudos vestiret.

Sed dices: Tanta ipse præstare nequeo. Audi Chrysostrum: *Qui habes vestes, unam petenti tradas: & quoniam ad medietatem præstare gravaris, tertiam saltem partem concedas.* Ego, inquit Christus, non tantum postulo, quantum dediti pretiosam vestem gloriæ te indui; & tu pauperi dedisti partem vestis: ego gloriosum te feci in cælis; tu à nuditate, deformitate, frigore ipsum erige.

Angelorum te concivem feci, & tu corporalem vestem tantum dedisti. Magis accepisti, quam dedisti. O quam hæc D. quadrant Martino! *Martinius adhuc catechumenus hac me veste contexit*; et si esset tertia pars chlamydis.

Quomodo potueris, ita esto misericors, & c. *Tob. 4.* & de vestimentis tuis nudos tege. Consilium hæreditario jure filiis dandum.

Qui habes duas tunicas, det non habenti. *Luc. 31.* Ubi Hieronymus: *Quicquid usui humano est necessarium, pro una tunica habendum est, & totum residuum superfluum est, & pauperibus erogandum.*

Beati, quorum remissa sunt iniquitates, & Psal. 31. *quorum repta sunt peccata.* Innocentius: *O Innocentius, quàm digna recompenratio, ut pro eo, quod elemosyna nuditatem corporis tegit in alio, iniquitatem mentis tegat in te!* E contra, *Agite nunc, divites, plorare ululantes* (ceu lupi,) & c. *vestimenta à tineis comesta sunt*, in testimonium vobis erunt.

Ubi Chrysostr. Vestes non sinamus à ver-

mibus rodi, & absque usu in arcibus putrescere. cum tot sint, qui indigent, & obambulant nudi, sed veneremur, honoremque demus nudo Christo, plusquam tinea, & induamus eum, qui propter nostram salutem nudus obambulare vult, ut cum ipsum induerimus, audiamus in die illa: *Nudus eram, & vestistis me.* Et alibi. *Vis corpus Christi honorare? Non despicias ipsum nudum, nec hic quidem in Ecclesia sericis pannis induas, foris autem frigore, ac nuditate confici negligas.*

Hinc Isaias: *Et vestimentum mixtum sanguine erit in combustionem, & cibus ignis, & subdit: Parvulus enim natus est nobis.*

N n q. d.

q. d. Nudus hic, tremensq; toto corpore in paupere vestiendus inorum vestimento- rum luxum dominabit, &c.

Isai. 58.

1. Reg. 18.

Cum viderim nudum, si oculos nō claudas, operi eum, & carnem tuam, tuā similem, eiusdem massæ, vel tuam Christum, qui tuam assumpsit, ne despexeris.

Expoliavit se Ionathas tunica, quæ erat indutus, charitatis effectus; & dedit eam David, Christo in paupere.

2. Par. 25.

Iob. 24.

Act. 9.

Hebr.

Omnes, qui nudierant, vestierunt de spoliis, vel milites pij, tu sic crudelis! Nudos dimittunt homines vestimenta tollentes, quibus non est operimentum in frigore.

Sed audi viscera pietatis: Circumsteterunt Petrum omnes viduas stantes, & ostendebant ei tunicas, & vestes, quas faciebat illis Dorcas. Verè Dorcas, quod est caprea: nam instar capreae, acutis oculis in alteram vitam intendebat, unde & adhuc meminit suscitari.

D. Chryf. hom. 35. in Gen.

Effundamus ergo, ut adhortatur Chrysofost. facultates nostras in indigos mente liberali ex his, quæ nobis Dominus dedit, & quæ ab eo data sunt, ipsi iterum demus, ut sic iterum nostra cum lucro fiant: tanta enim ejus est liberalitas, quod licet accipiat de his, quæ ipse dedit, non putet tamen propria se accipere, sed magna munificencia nobis ea redditurum se polliceatur. Nū grave aliquid, & onerosum a nobis requirit? Ea, quæ abundat, & supervacanea sunt nobis, necessaria facere vult: & quæ frustra, ac in vanum reposita sunt, ea vult benè distribui, ut occasione accepta hinc nos coronet. Anhelat enim, & urget, ac omnia facit, ut dignos faciat nos his, quæ ille promisit. (Isa. Expectat Dominus, ut misereatur vestri. Hebr. Anhelat Dominus, ut misereatur vestri.) Ne igitur nos ipsos privemus tantis bonis. Nam si agricola penam suam evacuant, & semina terræ concredunt, & collecta dispergunt, idque cum voluptate faciunt, spe majora recipiendi se solantes, & quamvis sciant, quod aeris intemperies, nonnunquam & terræ sterilitas, & alia multa accidentia, ut locustarum exercitus, & tubignis insidiz, spe excidere faciunt, tamen bona

Isa. 30.
Hebr.

A spe se alentes, ea, quæ in promptuariis collecta habent, terræ concredunt: multo magis nos, quæ absq; usu recondita sunt, dispergere in pauperum usus, & educationem convenit, ubi nunquam spes eluditur, neque timenda aliqua terræ sterilitas. dicit enim: *Dispersit, dedit pauperibus, iustitia ejus manet in seculum seculi.* Brevi tempore distribuit, & perpetuo seculo iustitia ejus permanet.

Psal. 112.

B

Hæc optime sentiebat sanctus ille Patriarcha Joannes Eleemosynarius, de quo in Vitis Patrum. Arripuit & hic sanctus hoc bonum, ut in infimo strato recumberet, & vilibus operimentis in cellula sua uteretur. Quod cum audisset quidam possessorum civitatis, ascendens ad eum, & videns, quod operitorium scisso, & lance regeretur, transmisit ei cooperitorium numismatum triginta sex, rogans multam eum, ut eo cooperiretur ad memoriam mittentis. Ille verò hoc suscipiens propter multam viri postulationem, cooperitus est hoc una nocte, & per totam penam noctem dicebat ad semetipsum, ut recitabant cubicularij ejus: *Quis dicit, quod humilis Joannes (habebat enim semper, verbum istud in ore) pallio triginta sex numismata tegatur, & fratres Christi frigore necentur?*

In Vir. Pat.

Joan. Eleemosynarius donatum sibi operitorium vendit, ut nudos operiat.

C

Quanti sunt modo, qui dentibus strident præ glacie? Quanti sunt modo, qui phatrum habentes hoc est, matram lubicis dimidium, & supra dimidium non possunt extendere pedes suos, sed dormiunt, ut glomus, trementes? Quanti in monte dormierunt incœnati, & sine lucerna, habentes duplicem cruciatum, tam ex frigore, quam ex jejuniis? Quanti desiderant futuram de foliis oleum, quæ projiciuntur de coquina mea? Quanti vellent tingere panem suum in zemate (id est face, aut jalectura aquarum, ubi carnes coquantur) quod projiciunt coqui mei? Quanti cupiunt vel odorare vinum, quod funditur in cellario meo? Quanti sunt in civitate ista, in hac hora peregrini, non habentes, ubi hospitentur, & in foro jacent, & pluvia sunt madefacti? Quanti putas, habent totum mensem, vel etiam duos, non gustantes oleum?

Rosney, in annor. & onomast.

E

Quanti

Nota viri Dei
humilitatem

Quanti sunt, qui non habent alterū vestimentum in æstate, & alterum in hyeme, & ita miseris assignantur? Tu verò expectans etiam æternam iucunditatem assequi, & vinum bibis, & pisces immanes devoras, & in cubiculis demoraris, modo autem aum omnibus malis, & in coopertorio trigintafex numismatum te calesfacis? Veraciter ita vivens, & in tali laxatione conversans, non expectabis illis præparatis gaudiis frui, sed audies utique, quod & dives ille audivit: Recepisti bona in vita tua, pauperes verò mala, nunc ergo consolantur, tu verò cruciaris. Benedictus Deus, humilis Joannes alia nocte non cooperietur illo. Justum est enim, & bene acceptum Deo, ut regantur centum potius quadragintaquatuor fratres, & domini tui, quam tu infelix. Venundabantur verò quatuor rachanellæ (id est pauculi) numismate uno.

Mox ergo transmisit illud in crastinum, ut venundaretur. Et videns is, qui obtulerat, emit illud trigintafex numismatibus, & rursus obtulit Patriarchæ. Cum verò in crastinum vidisset illud, emit hoc similiter, & rursus obtulit Patriarchæ, deprecans, ut tegetur ab eo. Cum autem tertio hoc fecisset, dicit ei gratulabundus ille Sanctus: Videbimus, quis deficiet, ego, an tu. Erat enim ille opulentus valde, & suaviter quasi vindemiabat eum Sanctus, paulatim ab eo multa auferens. Et dicebat semper, quod potest aliquis intentione dandi pauperibus expoliare divites, & ipsum etiam hypocamisiū (id est, vestimentū, quod super camisiam est) ab eis benevole auferre, & non peccare, & maxime, si sunt aliqui immisericordes, & avari. Duo enim lucratur talis: unum quidem, quia animas illorum servat: alterum autem, quoniam & ipse ex hoc mercedem non modicam habet.

Quod verò idemmet Patriarcha subdit de Petro Telonario, & ad rem facit, & quorundam optimè redarguit querimoniam. Contigit autem, secundum consuetudinem, procedere eum diluculo ad telonium, & obviam ei nauta, qui à naufragio nudus, ut natus est, evaserat, & cecidit

A ante eum, rogans, ut protectionem apud eum impetraret. Ille ergo putans, quod egenus esset, expoliavit se esophorium suum (hoc est, vestimentū interius) quod illius melius erat, & dat ei, rogavitque eum, ut hoc ipse vestiretur. Pergens verò ille, & erubescens vestiri hoc, dedit illud venditori, ut venundaretur. Et cum recederet Telonarius, vidit hoc suspensum, & contristatus est vehementer, & ascendens domum suam, nihil passus est gustare, sed claudens ostium conclavis sui, sedebat plorans, & cogitans, quia non sui dignus, ut mei memoriā haberet egenus. Cum ergo anxietur, obdormivit, & ecce vidit quendam, si eciosum tanquam Solem, ferentem Crucem super caput suum, & esophorium, quod dederat nau. a, assistentem sibi, & dicentem: Quid ploras, Domine Petre? (Hoc enim erat nomen) Ille verò dixit, ut ad Deum disputans: Quia, Domine, ex quibus largiris nobis, damus alicui, & in turpe lucrum vertunt accipientes. Tunc dicit ei: Cognoscis hoc? Et ostendens ei, quia de intus vestitus esset ejus esophorio, dicit ei: Ecce ego illo vestior, ex quo dedisti mihi hoc: & gratias ago voluntati tuæ bonæ, quoniam frigore affligebar, & tu cooperuisti me. Ad se ergo reversus, admiratus est, & cœpit beatificare egenos, & dicere: Vivit Dominus, si inopes Christus meus sunt, non moriar, & siam tanquam unus ex eis.

De visitandis infirmis.

PUNCTUM LXXXIX.

N On te pigeat visitare infirmum: ex hoc enim in dilectione firmaberis. De san. Eccl. 7. Et illa matrona, quæ prima omnium Xenodochion instituit (hæc fuit Fabiola nobilissima sanguine, sed longè nobilior virtute, ac charitate,) refert Hier tanta eam fuisse præditā charitate in infirmos, ut vel stomachosiores ipsa foveret, neminem, vel horrendum, horreret. Quo-

Nu 2 tics

Expende terminum, benevole, ut dictū sanè intelligas, ne credas fivari licitum, ut elemosinas largiaris.

Petrus Telonarius, esophorium exuit, & nudum tegit.

D. Hieron. ad Ocean. in Epist. Fabiola.